

Сучасна українська література

Сучасна українська література - це

Українська література останніх десятиліть, створена сучасними письменниками. У науковій літературі точно не зазначено, від якого моменту українську літературу слід вважати сучасною. Утім, під поняттям *сучасна українська література* найчастіше розуміють сукупність художніх творів, написаних від часу здобуття Україною незалежності в 1991 році й дотепер. Принципові зміни в українській літературі відбулися ще в роки Перебудови (1985) і особливо після Чорнобильської катастрофи (1986). Деякі дослідники вважають, що сучасна українська література починається від 1970-х років після покоління шістдесятників.

У кінці 80-х – на початку 90-х рр. ХХ ст. процес оновлення української літератури набув значної сили. Зміни в суспільному житті країни відбилися і в розвитку літератури. Нове покоління письменників і поетів прагнуло подивитись на навколишню дійсність по-новому, а не під кутом методу «соцреалізму». У літературі почали з'являтися нові теми, зрештою змінився і підхід до творчості. Отже, говорячи про українську літературу кінця ХХ ст., традиційно наголошують на світоглядно-мистецькому напрямі - постмодернізму, що в останні десятиліття прийшов на зміну модернізму.

Літературні угруповання

Асоціація українських письменників

- Утворена у березні 1997 р. на установчих зборах. Організація АУП має за мету подолання структурно-ідеологічного змертвіння в письменницькому середовищі України, що виникло через неспроможність керівництва Спілки письменників України (СПУ) реформувати структуру та засади Спілки письменників до рівня відповідності сучасній ситуації. Ставши в опозицію до СПУ, АУП проголосила своїми критеріями фаховість, подолання колоніального синдрому в українській літературі, відкритість світовим світоглядним та стильовим надбанням ХХ ст.

«БУ-БА-БУ»

- «Бурлеск-Балаган-Буфонада». Літературне угруповання, що складається з Ю. Андруховича (Патріарх), В. Неборака (Прокуратор) та О. Ірванця (Підскарбій). Засноване 17 квітня 1985 р. у Львові.
- Літугрупування стало втіленням карнавального необарокового мислення, притаманного метаісторичній карнавальній культурі людства. Творчість учасників Бу-Ба-Бу в межах самого літугрупування стала ситуативно-концептуальним мистецьким відгуком на суспільну рефлексію.
- Бу-Ба-Бу заснувало свою Академію

ЛІТЕРАТУРА

ЮРІЙ АНДРУХОВИЧ
ОЛЕКСАНДРО ІРВАНЕШЬ
ВІКТОР НЕБОРАК

Бу
Ба
Бу

вибрані твори

“Лу-Го-Сад”

- Поетичний гурт, заснований у 1984 р. львівськими поетами Іваном Лучуком, Назаром Гончаром, Романом Садловським.
- У лютому 1994 р. відбулася академічна наукова конференція «Літературний ар'єргард», присвячена 10-літтю ЛуГоСаду. Окремі вірші лугосадівців перекладені німецькою, польською, білоруською, словацькою, болгарською, англійською, італійською мовами.

“Червона Фіра”

- Літературна корпорація харківських поетів С. Жадана, Р. Мельникова та І. Пилипчука, створена у 1991 р. Літутгрупування постало на хвилі «антисистемного» харківського андеграунду початку 90-х р. Літературною концепцією «Червоної Фіри», згідно із заявами її членів, став неофутуризм. Провокативно-епатажні твори червонофірівців стали своєрідним східноукраїнським аналогом літературного карнавалу Бу-Ба-Бу.

Творча асоціація «500»

- Об'єднання авторів та літдіячів, за віком приналежних до постмодернізму 90-хр. Утворилась 1993р. в Києві. Разом з Державним музеєм літератури України Творча асоціація «500» організувала ряд поетичних вечорів під гаслом «Молоде вино». Активними учасниками асоціації в 1993—1994 рр. були М. Розумний, С. Руденко, Р. Кухарук, В. Квітка, А. Кокотюха та інші. У 1993р. ТА упорядкувала і в 1994р. видала антологію поезії «Молоде вино». У 1995 р. була видана антологія прози 90-х «Тексти». Співробітництво з видавництвом «Смолоскип» та численні літературні вечори, проведені активістами ТА у великих містах України у 1994—1996рр., сприяли популяризації творчого доробку її учасників.

**Письменники
сучасної української
літератури**

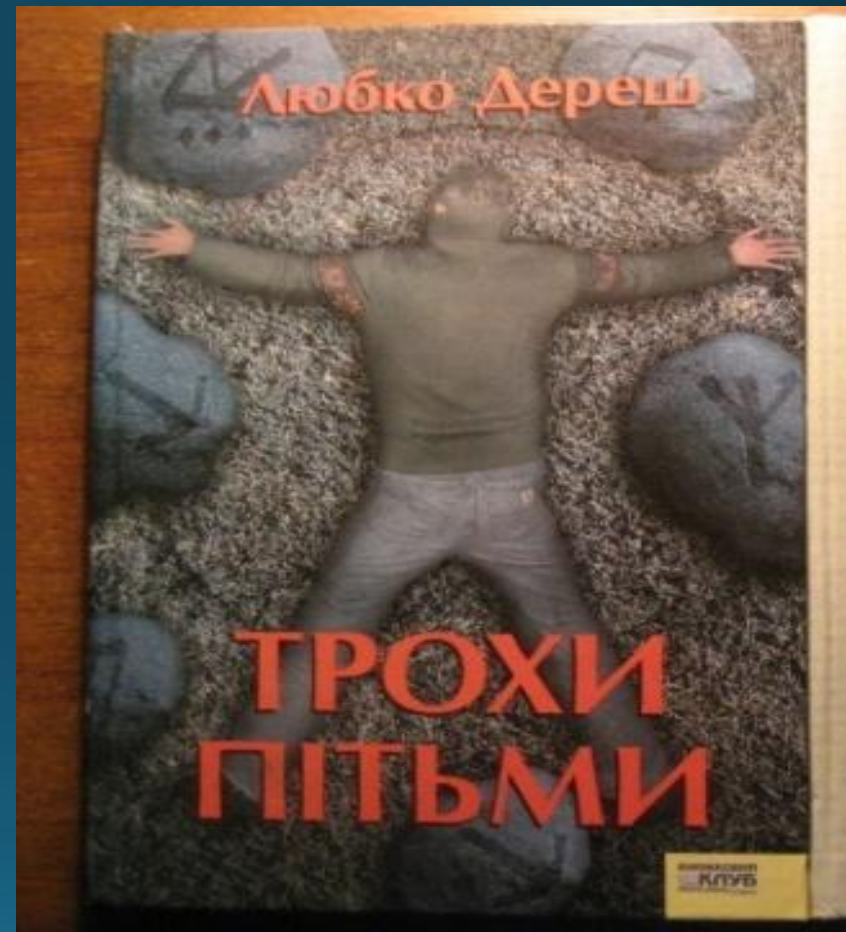
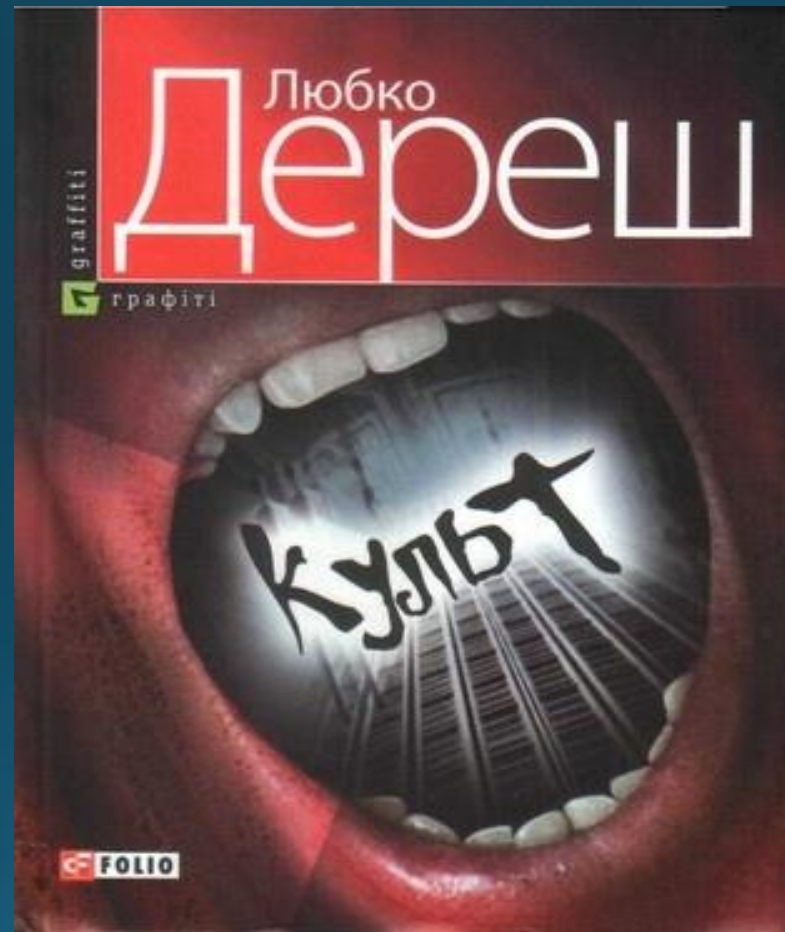
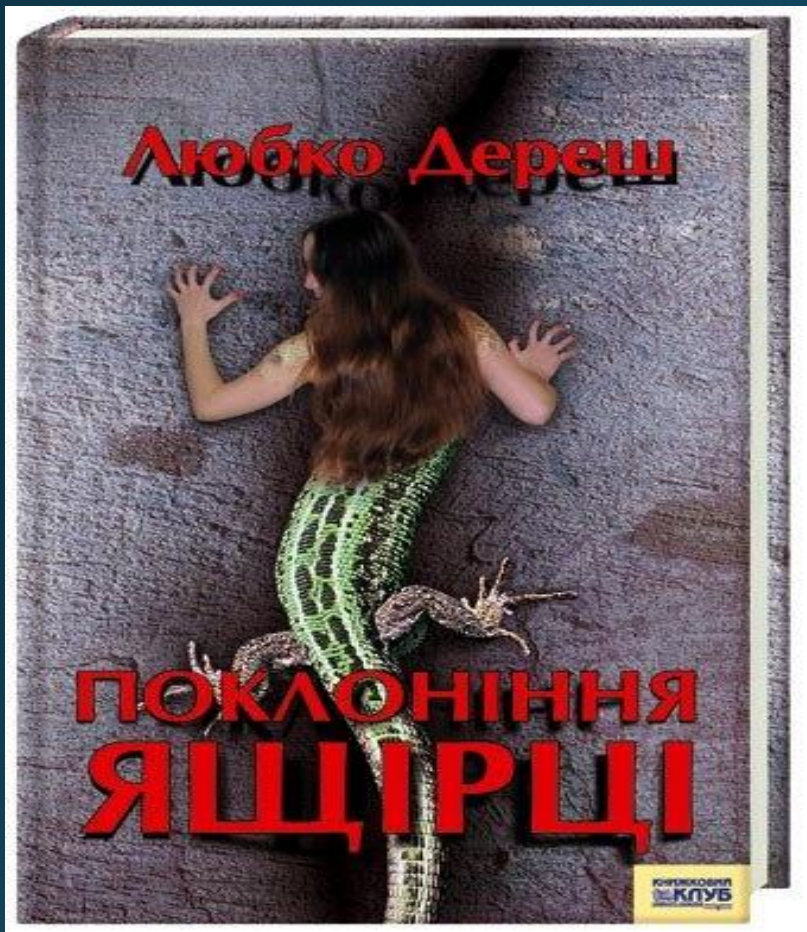
Любко Дереш (Любомір Миросла́вович Дeрeш)

Свою першу книгу Любко Дереш видав у 17 років. На сьогодні він один з найвідоміших українських письменників нового покоління. Його твори перекладалися кількома мовами, а саме можна знайти німецьке, польське, італійське та сербське видання. Головними героями творів Дереша стають підлітки та їхні цікаві, непередбачувані, часом незвичні історії життя. Він намагається завжди правдиво передати сучасність, тому пише живою розмовною мовою, від чого у творах з'являється сучасний сленг та лайливі слова.

Деякі твори: «Поклоніння ящірці», «Культ», «Трохи п'ятьми»

Люко Дашвар

(Грина Іванівна Чернова)

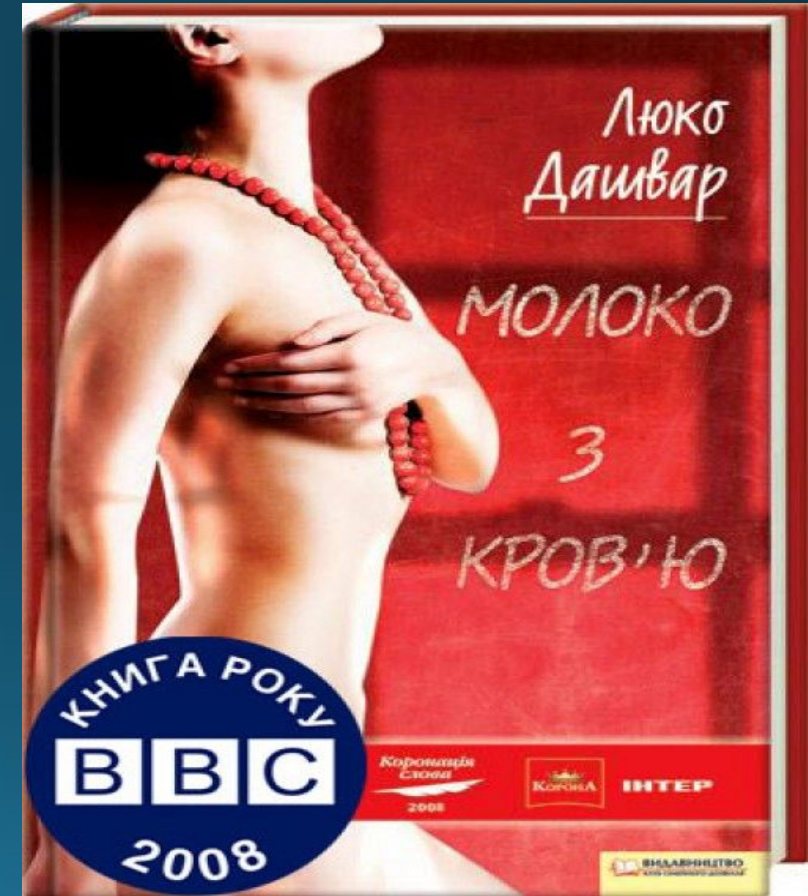
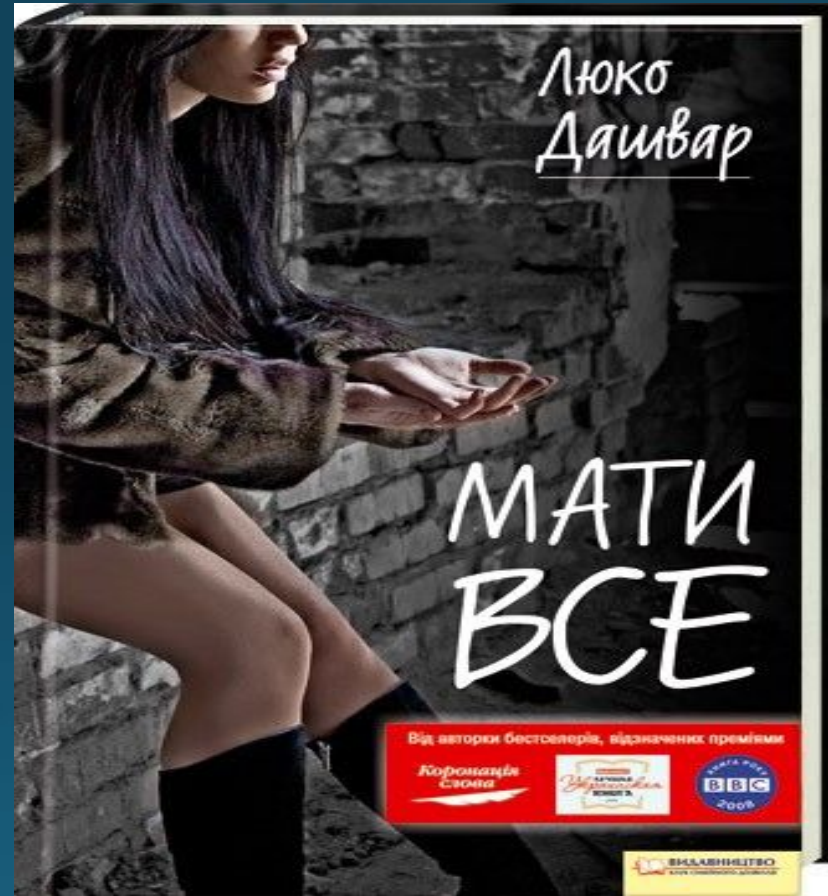

Письменниця й сценаристка Люко Дашвар – унікальне явище в сучасній українській літературі. Її перший роман «Село не люди», став лауреатом премії конкурсу «Коронація слова-2007». Наступний роман «Молоко з кров'ю» став дипломантом премії «Коронація слова-2008» та переможцем конкурсу «Книжка року Бі-Бі-Сі-2008».

Загальний наклад книжок письменниці, яка друкується виключно у видавництві «Клуб Сімейного Дозвілля», складає близько 110 тисяч примірників, що зі слів ЗМІ робить авторку «найтиражованішою письменницею країни».

Деякі твори: «Село не люди», «Мати все» , «Молоко з кров'ю»

Олександр Ірванець — поет, прозаїк, драматург та перекладач, відомий своїми сатирично-іронічними віршами, скандальними п'єсами, есе, романами, відвертими висловлюваннями. Його поезії та драматургія перекладалися англійською, німецькою, французькою, польською, шведською, російською, білоруською та хорватською мовами. П'єси Ірванця ставилися на сценах Німеччини, Люксембурга, Казахстану.

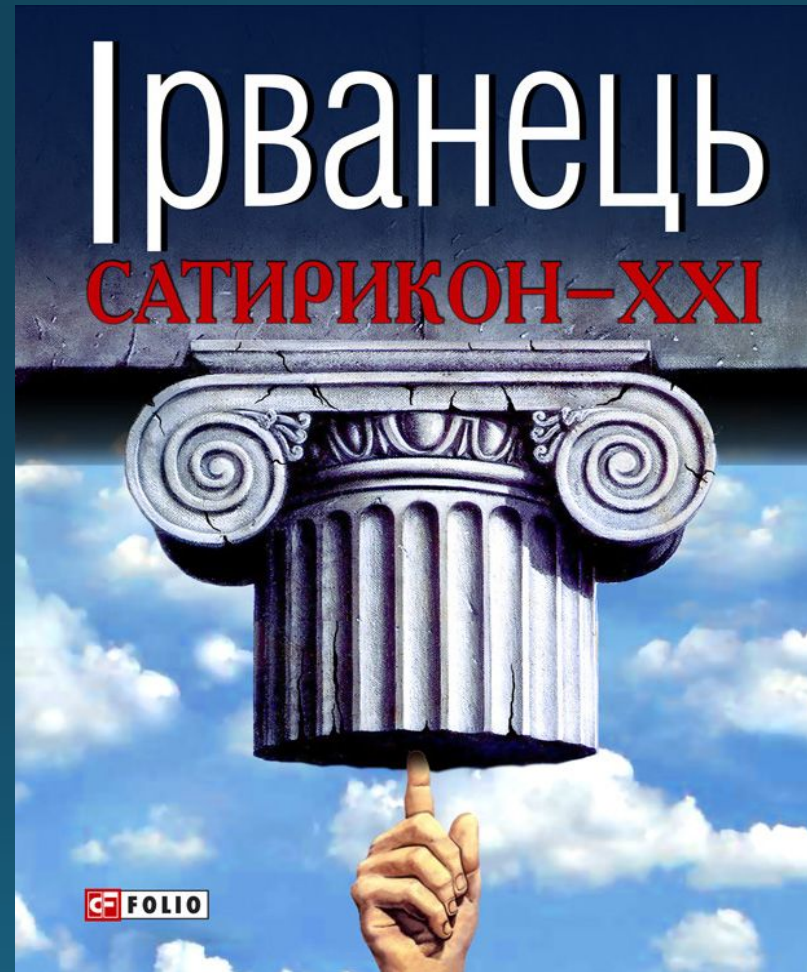
Ірванець Олександр Васильович

Фото: Михайл Масловский

Деякі твори: «Тінь великого класика», «Хвороба Лібенкрафта»,
«Мій хрест», «Сатирикон — XXI»

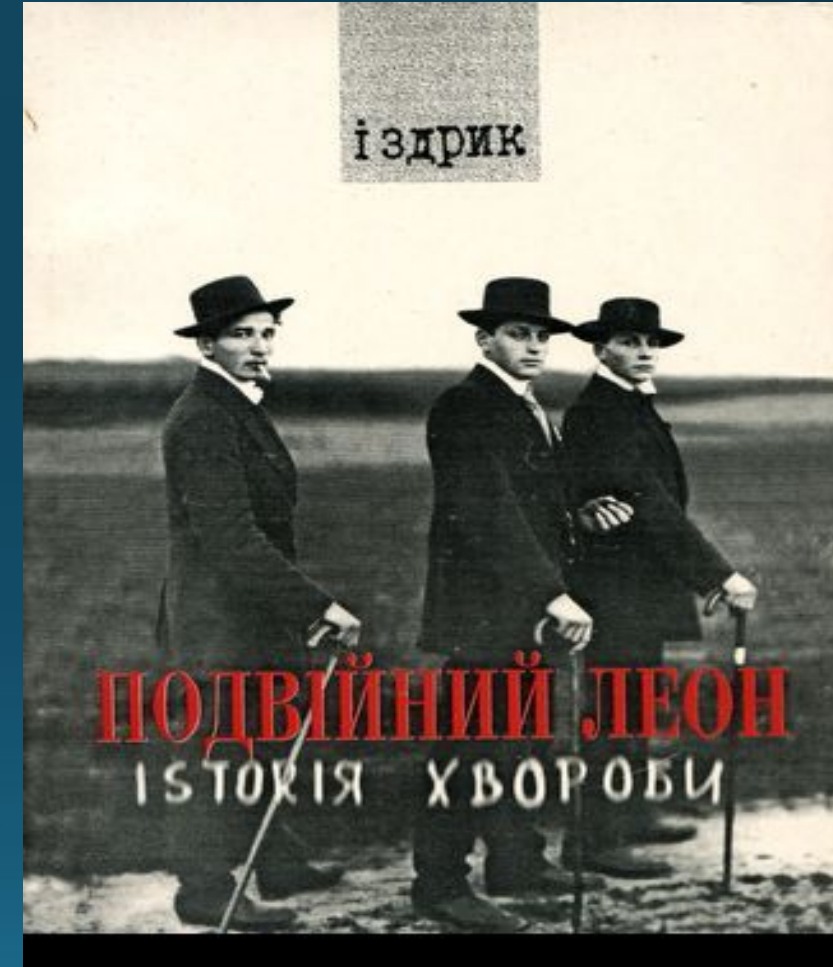
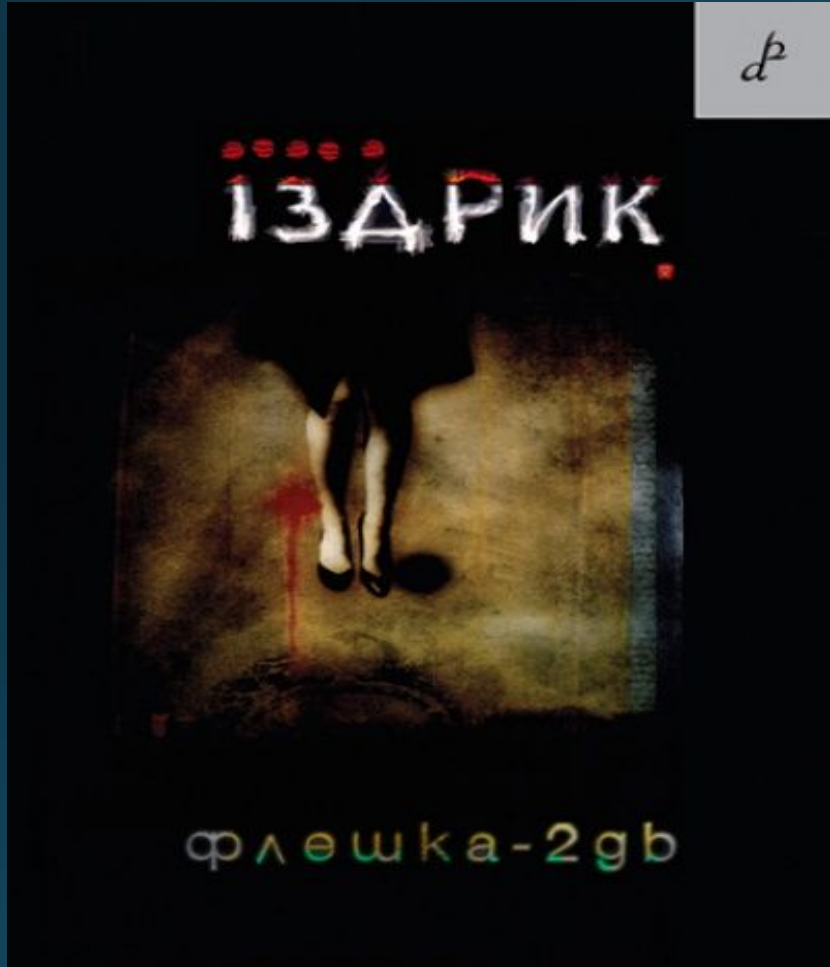
Письменник, поет, культуролог Юрій Іздрик один із творців станіславського феномену. Іздрик заявив про себе як неординарний митець, творчість якого пролягає у різних художніх вимірах — свою літературну творчість він вдало поєднує з музикою, перформансами, деякий час також займався живописом та ілюстрацією.

Іздрик Юрій Романович

Деякі твори: «Подвійний Леон», «ТАКЕ», «Флешка-2GB», «Воццек»

Письменники Тарас Прохасько разом із Юрієм Андруховичем та Юрією Іздриком вважаються представниками так званого станіславського феномену — феномену групи письменників та художників в Івано-Франківську (у 1939 – 1962 рр. місто мало назву Станіслав), у творчості яких найбільше представлені цінності українського постмодерну. Тексти Прохаська філософські, вдумливі та «неквапливі». У багатьох його книгах зустрічається автобіографізм, а твори написані у формі щоденників підкуповують своєю відвертістю й нагадують інтимні сповіді. Книга Прохаська «БотакЄ» у 2011 році була визнана Книгою року.

Тарас Прохасько

Деякі твори: «Інші дні Анни», «БотакЄ», «З цього можна зробити кілька оповідань», «Порт Франківськ»

Тарас Прохасько

Інші дні Анни

Найзагадковіший
український письменник

Тарас Прохасько

Дніпропетровськ,

1 грудня

14.00

ДФУ, 1 корпус

аудиторія №908

18.30

Літературний музей

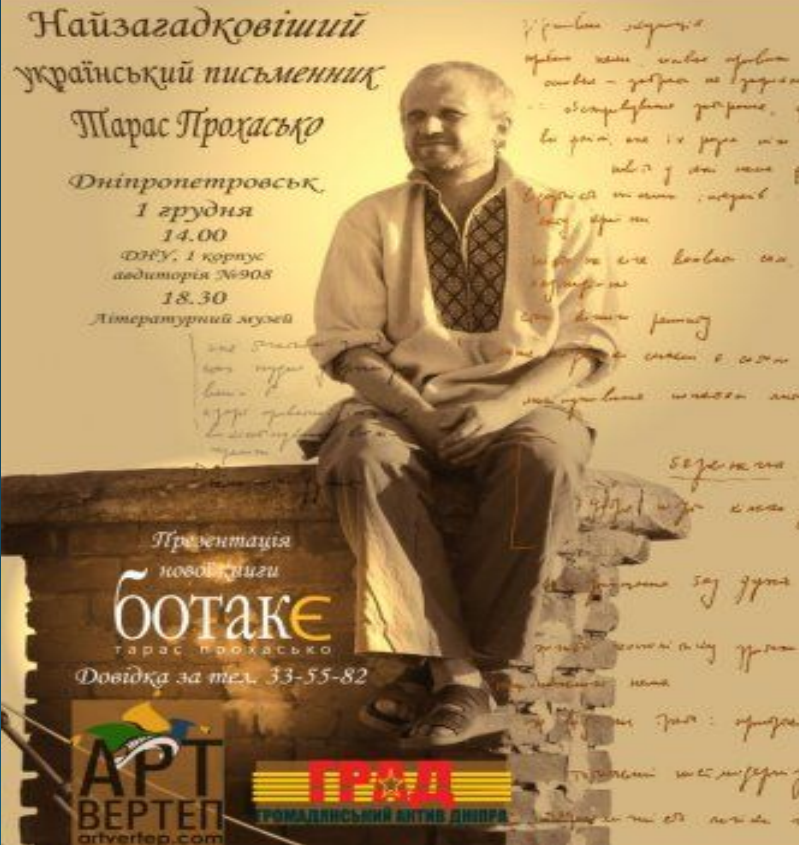
Презентація

нової книги

БОТАКЄ

тарас прохасько

Довідка за тел. 33-55-82

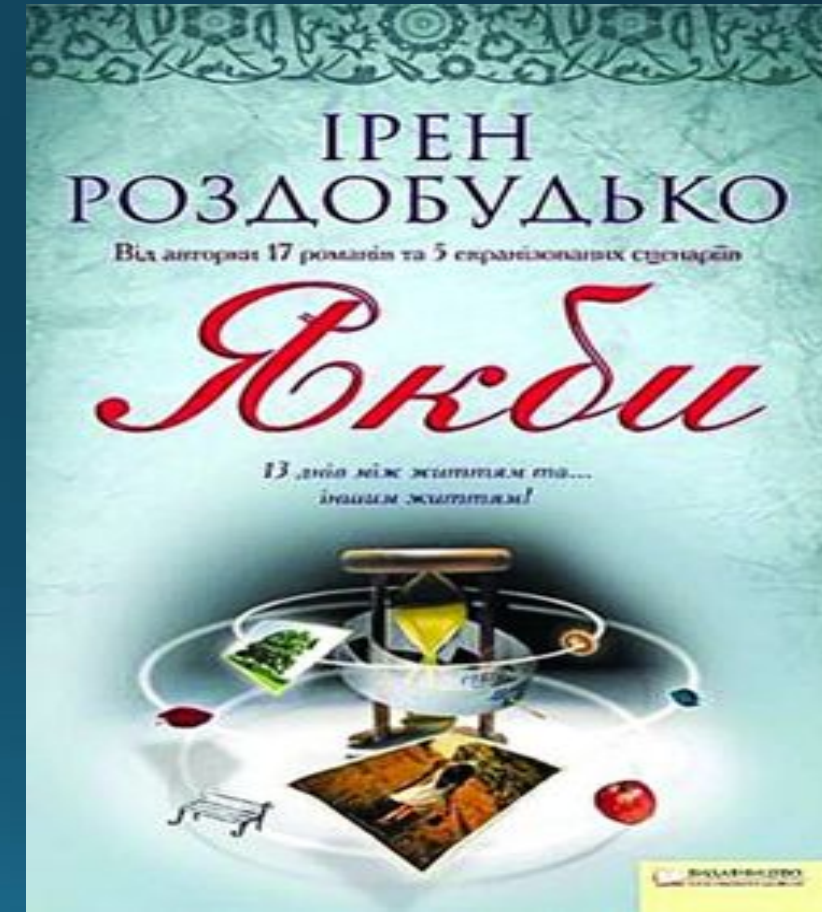
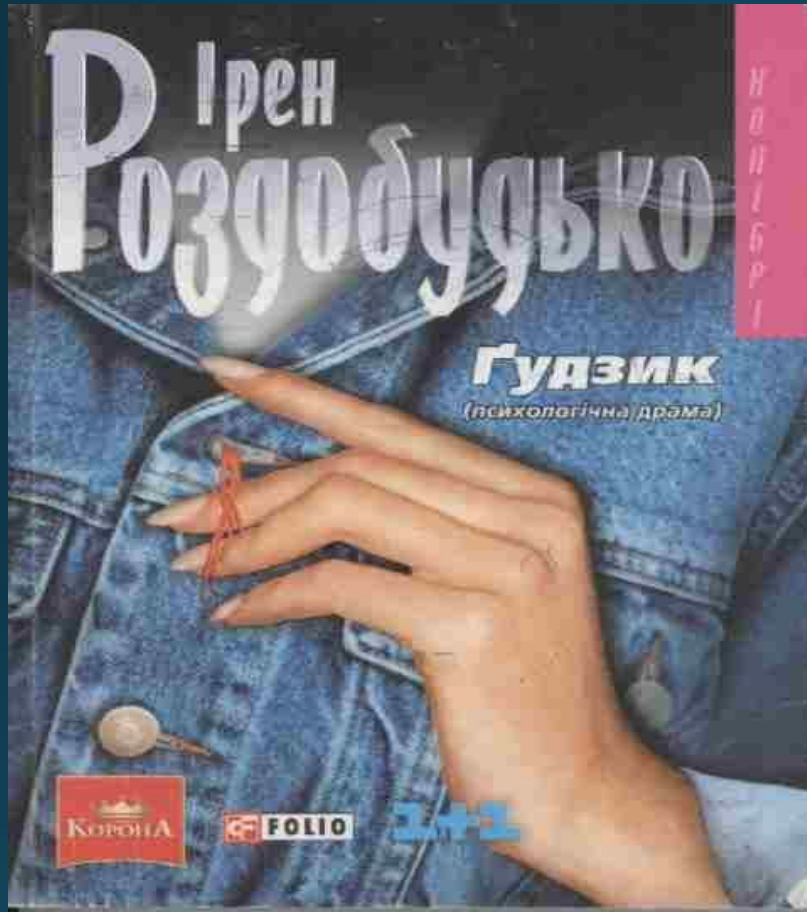

Роздобудько Ірен Віталіївна

Письменниця, поетеса та сценарист Ірен Роздобудько сміливо експериментує зі стилями, жанрами, темами, сюжетами й героями. Її творчість в основному складають романи та оповідання. У 2000 році вийшла її перша книжка «Пастка для жар-птиці». На сьогоднішній день її творчий доробок нараховує вісімнадцять книжок і п'ять фільмів, сценаристом котрих вона виступає.

Деякі твори: «Пастка для жар-птиці», «Гудзик», «Зів'ялі квіти викидають»,
«Я знаю, що ти знаєш, що я знаю», «Якби»

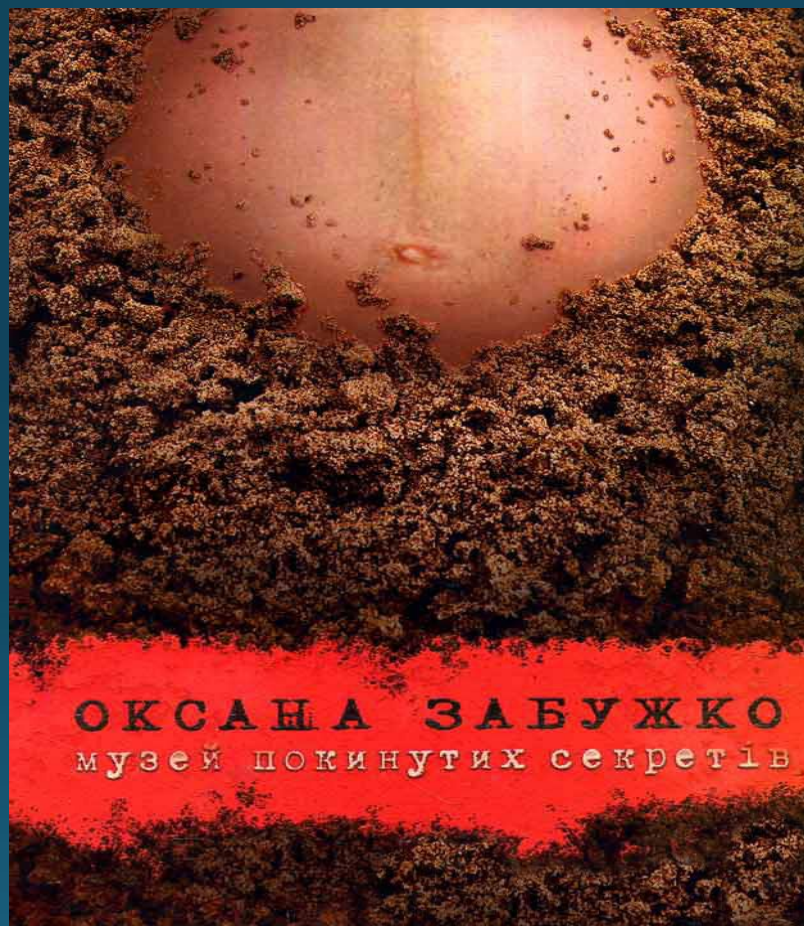
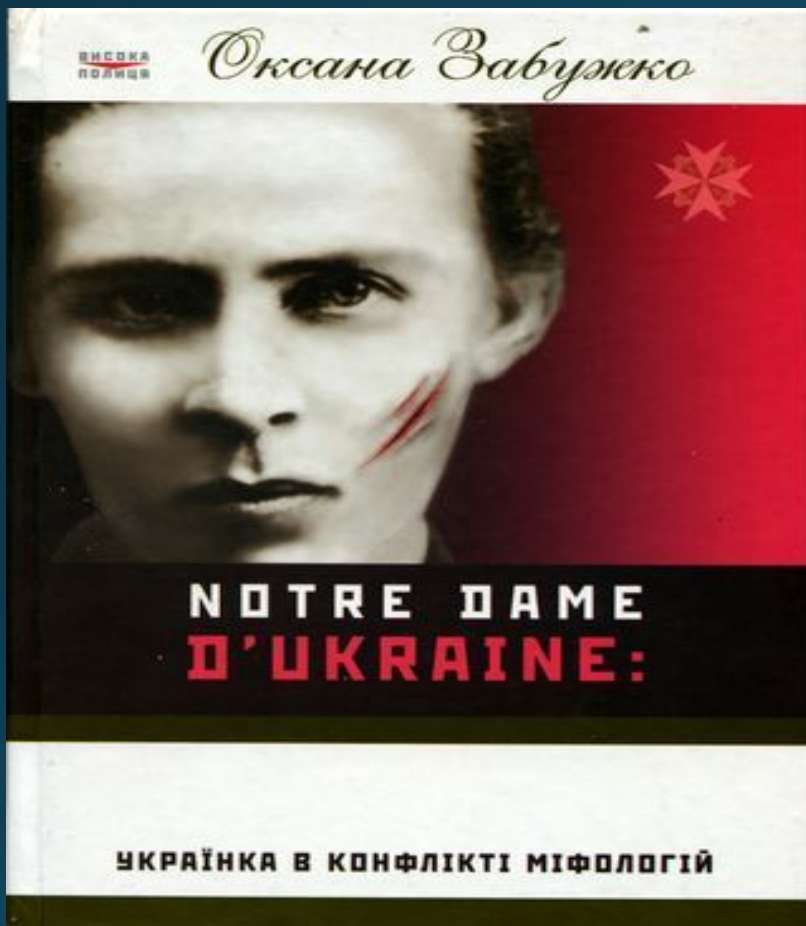
Оксана Забужко

Українська поетеса, письменниця, літературознавець, публіцист. Починаючи з 1996 року, вона залишається у ряді перших найвизначніших україномовних письменників. Її вірші переклали на шістнадцять мов світу. У своїй творчості Забужко прагне переосмислити українську ідентичність. У прозових творах вона порушує питання довкола гендерних тем, зміни гендерних стереотипів та парадигм.

Деякі твори: «Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій»,
«Музей Покинутих Секретів», «Сестро, сестро»

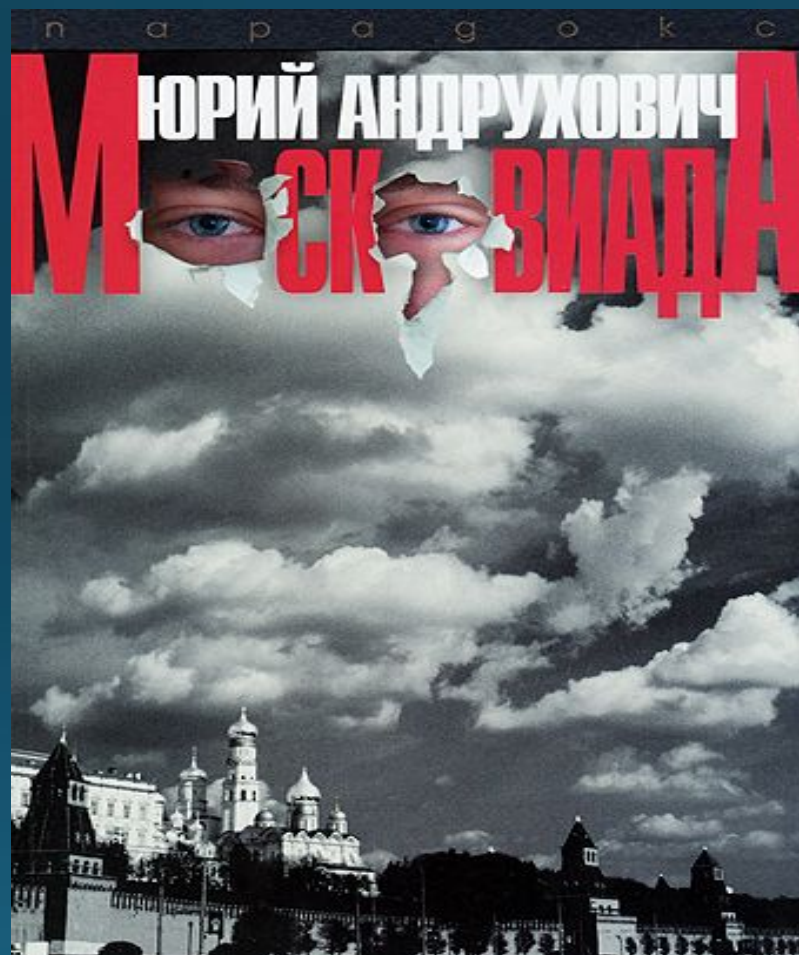
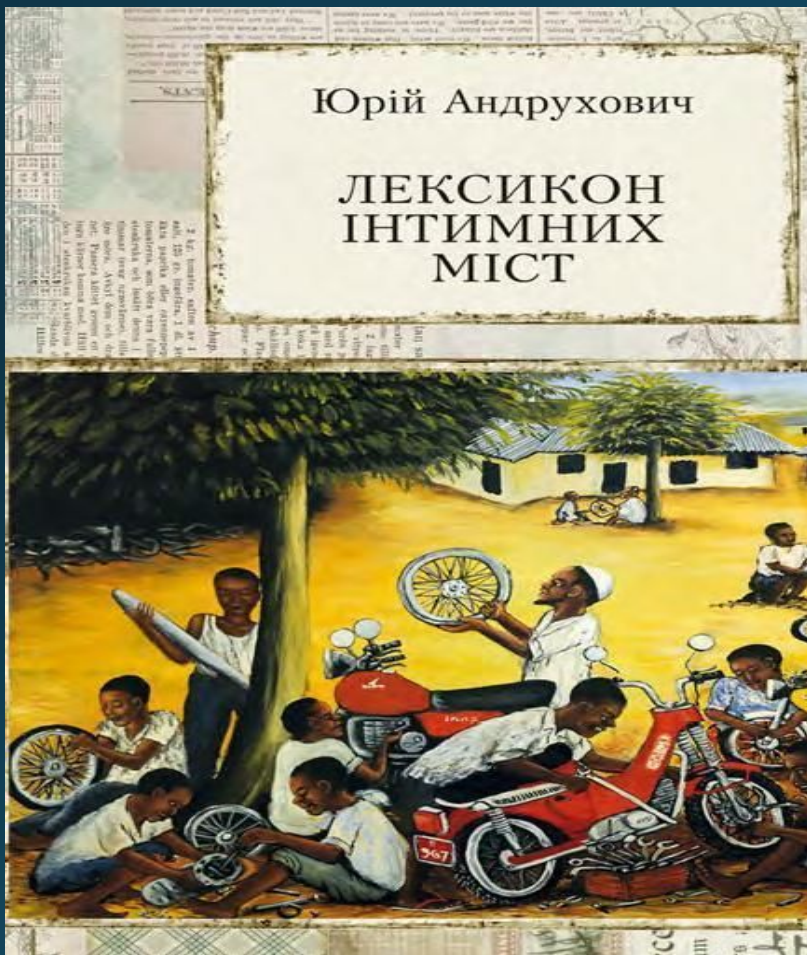
Юрій Андрухович

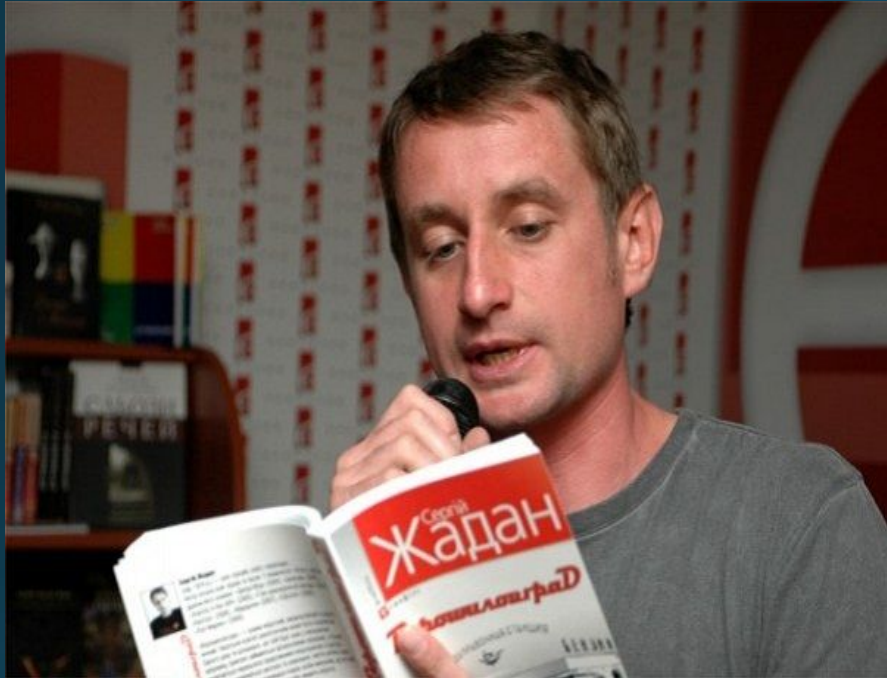
Один із найвідоміших сучасних письменників в Україні. Його творчість має неабиякий вплив на стан сучасного українського літературного процесу. За кордоном художні та поетичні праці Андруховича перекладалися одинадцятьма мовами, в тому числі штучною мовою есперанто. Окрім літературної діяльності, Юрій Андрухович також проявляє себе у видавничій справі: на початку 90-х років він разом із письменником Юрієм Іздриком почав видавати перший в Україні постмодерністський журнал «Четвер».

Деякі твори: «Лексикон інтимних міст», «Московіада», «Дванадцять обручів»

Сергій Жадан

Український письменник, поет, перекладач Сергій Жадан видав низку цікавих та сильних творів.

Його літературні праці перекладаються багатьма мовами, деякі з них вже отримали національні та міжнародні нагороди.

Темою для своїх творів Сергій Жадан обирає пострадянську дійсність в Україні, змальовуючи реальне життя своїх співгромадян. Тому стиль його письма — це жива розмовна, інколи нецензурна, лексика.

Його творчість надзвичайно цікава також тим, що являється уособленням його активної соціальної позиції: Жадан є учасником політичних акцій протесту та протестів проти цензури слова в Україні.

Деякі твори: «Ворошиловград», «Депеш мод», «Anarchy in the UKR», «Біг Мак та інші історії» та інші.

Софійка Андрухович

Співредакторка часопису «Четвер». Має низку публікацій у періодиці. Стипендіатка програми Вілли Деціуша у Кракові (2004). Мешкає в Києві.

Прозові твори:

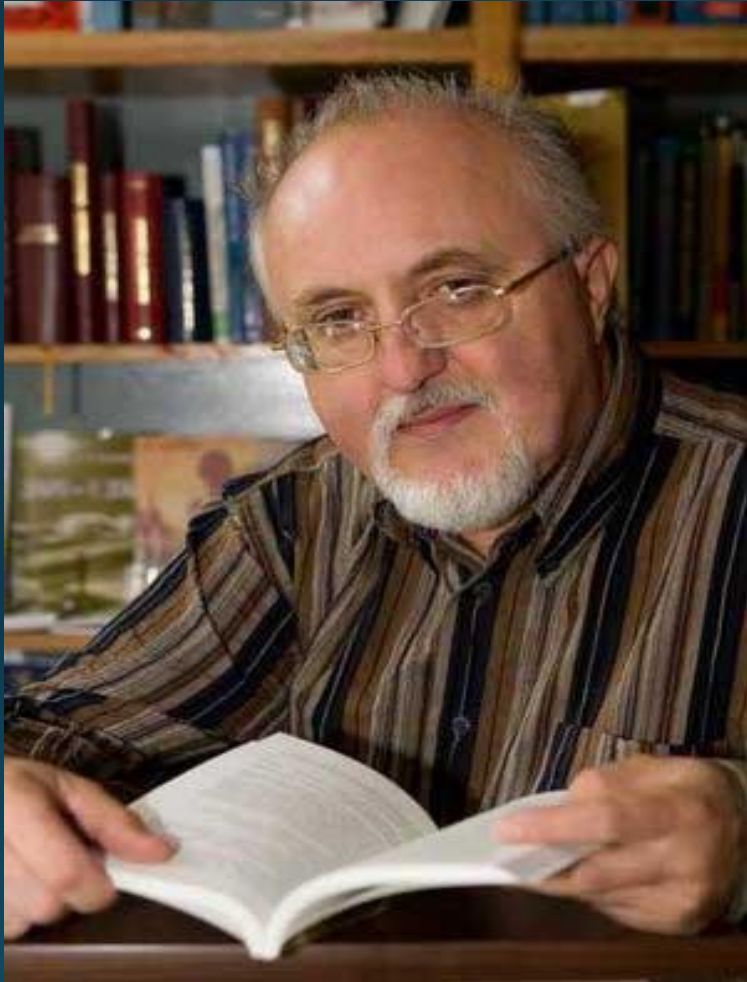
«Старі люди» , «Жінки їхніх чоловіків» ,
• «Сьомга» «Фелікс Австрія»

Займається перекладами

Разом з Віктором Морозовим переклала із англійської книгу «Гаррі Поттер і келих вогню».

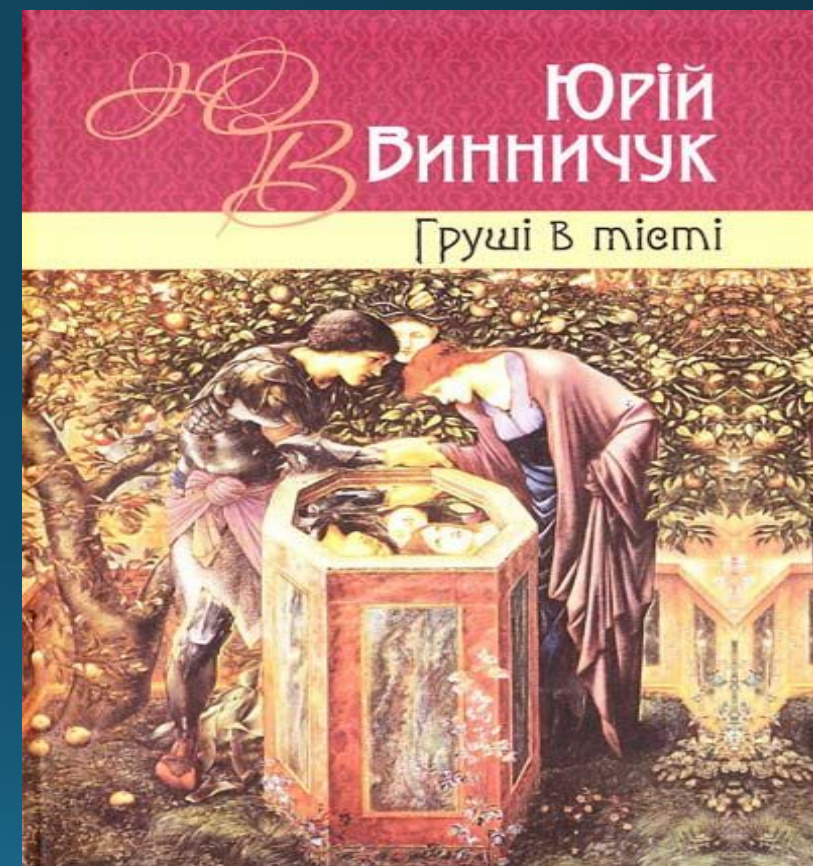
Юрій Винничук

Письменник Юрій Винничук представляє старше покоління українських літераторів. Для його творчості характерно поєднання елементів фантастики, чорного гумору та постмодерністської пародії.

Його твори перекладалися в багатьох країнах світу, а сам він є автором перекладів з кельтських, англійського та слов'янських мов.

Деякі твори: «Танго смерті», «Весняні ігри в осінніх садах», «Груші в тісті»

Лесь Подерв'янський

Український художник, автор сатиричних п'єс.

Почав писати перші п'єси наприкінці 1970-хрр. і тепер має їх понад 50. Участь у виставках бере з 1976. Картини зберігаються в Національному художньому музеї та багатьох приватних колекціях України, Росії, Німеччини, США, Швеції.

П'єси:

- Гамлет, або Феномен датського кацапізму
- Герой нашого часу
- Данко
- День колгоспника
- Діана

Оповідання та статті:

- Блуждающие звёзды
- Буратино
- Знамёна самураев
- Вулкан, Венера, Вакх

Лариса Денисенко

Українська письменниця, адвокат, правозахисник, телеведуча. Літературну кар'єру розпочала перемогою в конкурсі Коронація слова (гран-прі конкурсу-2002, «Забавки з плоті та крові»).

Книга «Танці в масках» посіла 1-е місце у рейтингу Найкраща українська книга в жанрі белетристика журналу Кореспондент за 2007 рік.

Участь у збірках:

- «Кіноромани: українські письменники про улюблені фільми»
- «100 тисяч слів про любов, включаючи вигуки»,
- «Сновиди»
- «Щоденник. Літературно-мистецький проєкт»
- «20 письменників сучасної України»

Світлана Поваляєва

Українська письменниця, журналіст

Вірші та проза Світлани Поваляєвої публікувалися у збірках, антологіях, літературних часописах.

Член журі літературного конкурсу «Міський молодіжний роман» (2006)

За релігійними переконаннями є буддисткою.

Твори:

- «Ексгумація міста», «Замість крові», «Орігамі-блюз», «Сімург», «Камуфляж в помаді», «Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років»

Артем Чех

Сучасний український письменник. Народився у Черкасах. З 2002 року мешкав у Києві. З грудня 2008 року — у с. Мрин Чернігівської області

З 2012 - знову у Києві. За освітою соціолог.

У 2007 році став переможцем другого конкурсу від видавництва «Фоліо» «Міський молодіжний роман».

Книги:

- *Цього ви не знайдете в Яндексі, Анатомічний Атлас. Важко бути жабою, Пластик, Сині двері зліва, Письменники про футбол, Рожеві сиропи, Історія мотоспорту в Україні*

94 дні. Євромайдан очима ТСН (у співавторстві)

Серед головних складових його творів:

сюрреалізм, гротеск, філософія, літературні експерименти і автобіографічність.

Василь Миколо́йович Шкляр

Український письменник, політичний діяч. Один із найвідоміших і найбільш читаних сучасних українських письменників

(деякі оглядачі називають його «батьком українського бестселера»).

Рішенням Комітету з Національної премії України ім. Шевченка визнаний лауреатом

Шевченківської премії 2011 року.

Твори:

Перший сніг, Живиця, Праліс, Ностальгія, Тінь сови, Ключ, Елементал, Кров кажана, Репетиція сатани, Черешні в житі, Залишенець, Чорний ворон, Маруся

Наталка Сняданко

Народилася у 1973 році у Львові. За освітою — філолог, закінчила Львівський та Фрайбурзький університети, за фахом — журналіст і перекладач з польської, німецької та російської. Друкується у львівській та київській пресі («Львівська газета», «Суботня Пошта», «Дзеркало тижня»), журналах «Профиль-Украина» й «Український тиждень».

Повість Наталки Снядяно „Колекція пристрастей, або Пригоди молодої українки” була опублікована у 2004 році в Польщі й одразу ж увійшла в десятку бестселерів.

Наталка Сняданко — перекладач з німецької

Роль письменника у суспільстві надзвичайно важлива. Письменник — це очі, думки та совість суспільства. Чесність, спроможність хоробро дивитися у вічі дійсності і відкрито говорити правду являють справжнього письменника. Його пильні спостереження, влучні здогадки та передбачення є відгуком часу і в той же самий час — формотворчим елементом історичного періоду та його культурного пласту.

Домашнє завдання:

*Підготуйте розповідь про
одного з сучасних
українських письменників*